

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1595. usque ad annum 1600

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1773

VD18 90118677

§. 66. Alterum utriusque partis colloquium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67263](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67263)

Sæcul XVI. actionis non Deo tanquam primo agenti
A. C. 1599. sed libero hominis arbitrio adscribat
 proin priusquam discutiatur, an hæc effi-
 cacia physica vel moralis sit, omnino ex-
 minandum ajebat, utrum re ipsa detur au-
 xilium efficax, quod a Deo ipso, atque
 inde penderet a liberi arbitrii confessu
 efficaciam obtineat. His auditis Pater
 Christophorus Cobos e Societate Theo-
 logus pro sua, qua pollebat, ingenuita-
 te fatebatur, quod in Molinæ æque, &
 in Prædicatorum doctrina propositiones
 censura perstringendæ reperiantur,
 deoque utrinque æquo jure proceden-
 dum sit. Hæc Jesuitæ declaratio an-
 sam præbuit Madrutio Cardinali, ut tam
 Prædicatorum, quam Jesuitarum Ge-
 nerali præcipere, quatenus in secundo
 colloquio proxima hebdomada habendo
 suam quisque sententiam, atque pa-
 gnantia contra adversam partem argu-
 menta, ac præcipue dissensionum mo-
 menta scriptotenus proponerent. His
 ita agitatis primæ Congregationi finis
 imponebatur.

§. LXVI.

*Alterum utriusque partis collo-
 quiū.*

Livin. *I*gitur utriusque Ordinis Generales
Mayer Hist. cum suis Sociis hoc anno die vigili-
controv. l. 3. ma nona Februarii, qua alterum inter
c. 7. partes

agenti
scribat
æc effi-
no ex-
eturas
, atque
onfendo
s Pater
e Theo-
enuita-
que, u-
sitiones
tur, a-
ceden-
tio an-
ut tam
am Ge-
ecundo
abendo
ue pu-
i argu-
m mo-
. His
i finis

partes litigantes colloquium habebatur, **Sæcul. XVI.**
Romæ in Cardinalis Madruti Palatio **A.C. 1509.**
convenere, cunctisque considentibus i- **Serry Hist.**
dem Cardinalis paucis exponebat, quod **Congr. l.c.**
de omnibus in nupero colloquio agita- **c. 5.**

tis Pontificem certiores fecisset, hic ve-
ro arreptum consilium approbans cun-
ctos hortaretur, ut coepita ad prosperum
exitum deducere satagerent, hancque
in rem, prout jussi essent, rationum mo-
menta pro sua quisque opinione exhi-
beret. Ad hæc Fratrum Prædicatorum
Generalis mox reposuit: " Mihi, meo-
que Ordini nec cum Societate, nec cum
eius doctrina res, sed duntaxat contra
novum Molinæ systema Hispanicæ In-
quisitioni denuntiatum quorumdam
fervet Theologorum controversia, circa
quam respondere ego, meique existunt
parati: de cetero autem minus æ-
quum videtur, quod Jesuitæ paulo an-
te rei, nunc actores esse velint, vete-
remque doctrinam ab Ecclesia com-
muni suffragio approbatam de verita-
te suspectam reddere contendant: "
His dictis chartam, in qua sex Molinæ
propositiones, quas sui Ordinis Docto-
res erroneas esse censebant, contine-
bantur, Cardinali Madrutto obtulit, &
converso ad Jesuitas sermone subjun-
xit: " si hæc assertiones vobis haud pro-
babiles esse videntur, eas velut censu-

D d 4

,, ra

Sæcul. XVI.
A.C. 1599.

„ra dignas nobiscum respuite: si vero
„meis Theologis illas impugnantibus
„respondete, atque ex mutua hac colla-
„tione veritas, vel falsitas patebit:
Verum Aquaviva Jesuitarum Generalis
caussam Molinæ non agi rursus respon-
dens, ex tribus, quas attulerat, charta
unicam duntaxat Madrutio Cardinali
porrigebat, qui illam prælegi jusserat;
eoquod quatuor contineret propositiones,
quas Jesuitæ in Dominicanorum
sententia sibi minus probari asserebant.
Porro cum Prædicatores identidem pri-
mam controversiam de Molinæ libro pro-
prius discussam vellent, Societatis Pre-
positus hæc subjunxit: “Evidem Fra-
„tres Prædicatores in Molinæ libro pro-
„positiones censura dignas invenerunt
„verum mei quoque Theologi pariter
„in Bannefio, quæ reprehenderent, jam
„pridem reprehenderunt: prius igitur Do-
„minicani suum vendicent Bannefium
„& ego quoque de Molinæ doctrina secu-
„tentiam meam proferre haud cuncta-
„bor: „ Ad hæc Fratrum Prædicato-
rum Generalis reposuit: „Molinæ cau-
„sa Censorum judicio jam antea da-
„mnata, necnon hujus doctrinæ accu-
„satio a Sede Apostolica recepta, de Ban-
„nesio autem hucusque nulla adhuc
„lis fuit mota, igitur pristinæ accusatio-
„nis culpam velle reciproca crimina-
„ne

„ne ex invidia diluere, miserum est ef- **Sæcul. XVI.**
 „fugium. „ Tum ergo mutuis ejusmo- **A.C.1599.**
 di contentionibus inter partes concor-
 dia adeo non reddebat, ut ex perti-
 naci opinionum diversitate acerbior in-
 dies animorum dissensio oriretur, hinc
 Cardinalis Madruti*s* enuntiabat, quod
 de hujus Colloquii successu summum
 Pontificem certiores reddere, ejusque
 iusta, quid deinceps agendum, præsto-
 lari velit. Soluto hoc conventu Præposi-
 tus Generalis Jesuitarum secreto Cardi-
 nalem accedens eidem reliquas duas
 chartas tradidit, rogans, ne illas Patri-
 bus Dominicanis communicaret, donec
 hi vicissim suæ sententiæ momenta, at-
 que adversæ opinionis errores exposui-
 sent. Fratres Prædicatores cum probe
 prospicerent, quod eorum adversarii li-
 tis prius motæ decisionem tædiosa pro-
 telatione declinare quererent, hinc fa-
 cri Officii Congregationi porrecto li-
 bello supplicabant, ut omissis hisce con-
 ventibus duntaxat de Molinæ libro a-
 gatur, de aliis vero omnino silentium in-
 dicatur. Vix Jesuitæ hac de re noti-
 tiam hauserant, cum illico libellos sup-
 plices concinnarent, eosque per cunctas
 Inquisitorum Cardinalium domos cir-
 cuiferrent, Dominicanorumque doctri-
 nam tanquam suspectam eo ex capite
 accusarent, quod sententiam suam de

D d 5 quæ-

Sæcul. XVI. quæstione agitata profiteri tergiver-
A.C. 1599. rentur.

§. LXVII.

*Privata utriusque partis mol-
mina.*

Hist. controv. Cum alterum hoc colloquium rufus
1.3. c. 7. optato frustraretur successu, tertium
Hist. Congr. in diem tertiam Martii indicebatur: in
l.c. terea vero haud exiguum Jesuitarum
Argentre rebus accessit emolumentum, dum ex
coll. judic. to. eadem Societate eadem die Robertus
3. part. 2. Bellarminus Cardinalium Collegio
p. 168. Clemente VIII. adscriberetur; hic e-
nim doctrinæ suæ fama tam prospere
summi Pontificis animum in Jesuita-
rum vota inclinabat, ut Madrutio utrius-
que partis petitionem exponenti Cle-
mens Papa coram congregatis sacri Of-
ficii Cardinalibus die quarta ejusdem
Mensis præciperet, ut seposita Molinae
caussa lis de auxiliorum efficacia per-
tractaretur: insuper idem Pontifex die
undecima Martii Madrutio Cardinale
Asculanum, & Bellarminum Cardina-
les in laboris subsidium adjunxit. His
tamen insuperhabitibus die sequenti Cen-
sores ad primi examinis recognitionem
selecti censuram de Molinæ libro pro-
nuntiatam, atque omnium nomine a
Coronello Doctore concinnatam sacrae
Congregationi obtulerunt, quæ etiam
censura